

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 196/2022-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a zo sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Ing. JUDr. Bohumila Hustáka** – súdneho exekútora, exekútorský úrad, Žriedlová 3, Košice, IČO 17 072 735, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Hopferova, s. r. o., Bajzova 2, Košice, IČO 47 254 220, v mene ktorej koná advokátka a konateľka JUDr. Martina Hopferová, proti uzneseniam Okresného súdu Michalovce č. k. 6 Er 473/2003-15 z 24. novembra 2020, č. k. 6 Er 473/2003-26 z 23. septembra 2021 a č. k. 6 Er 473/2003-36 z 9. novembra 2021 a proti postupu Okresného súdu Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 473/2003 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ ako súdny exekútor sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 29. novembra 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) napadnutými uzneseniami a postupom všeobecného súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenia, priznal sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie vo výške 200 eur a vec vrátil Okresnému súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že oprávnený Slovenská republika – Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, IČO 00 141 866 (ďalej len

„oprávnený“), podal sťažovateľovi ako súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie na vymożenie pohľadávky vo výške 33,19 eur s príslušenstvom proti povinnému [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „povinný“). Exekučným titulom bolo rozhodnutie Okresného riaditeľstva Policajného zboru, okresného dopravného inšpektorátu Michalovce č. k. ORP-2-219/DI-1-2001 z 20. apríla 2001 (ďalej len „exekučný titul“). Okresný súd poveril sťažovateľa vykonaním exekúcie.

3. Sťažovateľ vydal 17. februára 2020 upovedomenie o zastavení starej exekúcie a výzvu na úhradu trov starej exekúcie.

4. Podaním doručeným okresnému súdu 26. marca 2020 sťažovateľ predložil okresnému súdu na rozhodnutie námietky oprávneného proti upovedomeniu o zastavení starej exekúcie. Oprávnený namietal, že primárnym dôvodom na zastavenie predmetnej exekúcie bola preklúzia vymáhaného práva, a nie aplikácia zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 233/2019 Z. z.“).

5. Okresný súd uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom č. k. 6 Er 473/2003-15 z 24. novembra 2020 (ďalej aj „rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka“) námietkam oprávneného proti upovedomeniu o zastavení starej exekúcie vyhovel a toto upovedomenie zo 17. februára 2020 zrušil.

6. Okresný súd uznesením č. k. 6 Er 473/2003-26 z 23. septembra 2021 (ďalej aj „rozhodnutie o zamietnutí sťažnosti súdneho exekútora“) sťažnosť sťažovateľa zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nebolo prípustné.

7. Okresný súd uznesením č. k. 6 Er 473/2003-36 z 9. novembra 2021 (ďalej aj „rozhodnutie o zastavení exekúcie a nepriznaní trov exekúcie“) exekúciu zastavil a sťažovateľovi nepriznal trovy exekúcie. Proti výroku o zastavení exekúcie podľa sťažovateľa bolo prípustné odvolanie, ale súdny exekútor nie je v tejto časti účastníkom konania, z uvedeného dôvodu nebol oprávnený na podanie odvolania proti tomuto výroku. Proti výroku o nepriznaní trov exekúcie podanie odvolania nebolo prípustné.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Argumentáciu sťažovateľa v ústavnej sťažnosti možno zhrnúť takto:

a) Okresný súd sa podľa sťažovateľa vydaním napadnutých rozhodnutí odklonil od cieľa a účelu sledovaného zákonom č. 233/2019 Z. z. Ambíciou tohto zákona je zavedenie osobitného procesného mechanizmu zastavenia tzv. starých (nemajetných) exekúcií priamo zo zákona, pričom technické otázky súvisiace s ukončením exekučných konaní sú zverené súdnemu exekútorovi. Malo ísť o efektívne vyriešenie problému vedenia niektorých exekúcií, v ktorých nedochádza k exekvovaniu majetku povinného a ani k zastaveniu exekúcie napriek tomu, že povinný je nemajetný.

b) Sťažovateľ zastáva názor, že napadnuté rozhodnutia sa vymykajú z medzí uvedeného zákona a sú založené na nesprávnom právnom posúdení veci.

c) Zásadnou skutočnosťou je, že návrh na vykonanie exekúcie bol podaný oprávneným v čase, keď ešte neuplynula prekluzívna lehota „podľa zákona o priestupkoch“. Návrh oprávneného na začatie exekúcie bol síce dôvodný, ale jeho vinou bol podaný tesne pred uplynutím prekluzívnej lehoty, čo však sťažovateľ ako súdny exekútor žiadnym spôsobom nemohol a nevedel ovplyvniť. Sťažovateľ nemá vplyv na rozhodnutie oprávneného, keď iniciuje exekučné konanie, a oneskorené konanie oprávneného v tomto smere v žiadnom prípade nemôže byť kladené za vinu sťažovateľovi. Presne k uvedenému v tomto prípade došlo, a tak všetky následky pomalého prístupu oprávneného pri podávaní exekúcie má teraz znášať sťažovateľ. Keby došlo k zastaveniu exekúcie z dôvodu preklúzie pohľadávky, bol by navyše oprávnený zaviazaný na úhradu trov exekúcie, ktorých výška by bola vyššia, ako sú paušálne trovy starej exekúcie.

d) Napadnuté uznesenia sú v rozpore s cieľom a účelom zefektívnenia exekučných konaní. Prax súdov je pritom presne opačná (sťažovateľ neuvádza konkrétne rozhodnutia potvrdzujúce jeho argumentáciu, pozn.). Súdny sťažovateľovi vracajú podnety na zastavenie exekúcie z dôvodu preklúzie exekučného titulu podané pred účinnosťou zákona č. 233/2019 Z. z. práve pre účely vydania upovedomenia o zastavení starej exekúcie. V rozpore s cieľom sledovaným týmto zákonom okresný súd zrušil upovedomenie o zastavení starej exekúcie, ktoré bolo vydané sťažovateľom. Z vlastnej iniciatívy následne súd rozhodol o zastavení exekúcie, čím sa zbytočne v rozpore so zákonom zaťažil ďalšími nedôvodnými úkonmi napriek tomu, že exekúcia bola zastavená priamo *ex offio* k 1. januáru 2020. Sťažovateľ bol nepriamo donútený vykonať exekučné konanie na svoje vlastné náklady.

e) Podľa sťažovateľa je neúnosné, aby vykonával exekúciu na svoje vlastné náklady a nedostal od oprávneného ani len paušálne trovy starej exekúcie. Navyše ak by došlo k zastaveniu exekúcie ešte pred účinnosťou citovaného zákona, boli by trovy exekúcie vyššie a bol by ich znášal oprávnený. Napadnuté uznesenia sú preto arbitrárne a v priamom rozpore s cieľom a účelom zákona č. 233/2019 Z. z. a takýto postup okresného súdu je neakceptovateľný. Hoci ide o nízku sumu nároku v týchto prípadoch, v konečnom dôsledku by sťažovateľovi mohla vzniknúť vysoká škoda pri zohľadnení množstva obdobných konaní, čo je zásahom do jeho majetkových práv.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Sťažovateľ zastáva názor, že okresný súd aplikoval na vec neprávnu právnu normu, v dôsledku čoho nepriznal sťažovateľovi trovy exekúcie. Sťažovateľ okresnému súdu tiež vyčíta, že v predmetnom konaní rozhodoval neprimerane dlho.

III.1. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozhodnutím vyššieho súdneho úradníka:

10. V prípadoch, ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže (mohol) domôcť využitím jemu dostupných

a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

11. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Vo vzťahu k namietanému uzneseniu okresného súdu č. k. 6 Er 473/2003-15 z 24. novembra 2020, ktoré bolo vydané vyšším súdnym úradníkom, ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť pre nedostatok svojej právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pretože rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka preskúmal okresný súd (sudca), ktorý rozhodol uznesením č. k. 6 Er 473/2003-26 z 23. septembra 2021.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozhodnutím o zamietnutí sťažnosti súdneho exekútora:

13. Rozhodnutím vyššieho súdneho úradníka bolo námietkam oprávneného proti upovedomeniu o zastavení starej exekúcie vyhovené, čím došlo k zrušeniu upovedomenia o zastavení starej exekúcie. Proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka podal sťažovateľ v postavení súdneho exekútora sťažnosť. Sťažovateľ v tejto súvislosti namietol, že nevyhnutie pohľadávky si zapríčinil oprávnený sám tým, že nepodal návrh na začatie exekúcie včas, a preto má sťažovateľ nárok na trovy exekúcie.

14. V súlade s vlastnou judikatúrou ústavného súdu je nevyhnutnou podmienkou *conditio sine qua non* pre pripustenie vecného posúdenia ústavnej udržateľnosti rozhodnutí orgánov verejnej moci skutočnosť, že orgán verejnej moci so sťažovateľom ako s účastníkom konania (stranou v konaní) konal, resp. nekonal a konať mal (m. m. IV. ÚS 523/2018, I. ÚS 334/2018).

15. Uplatnenie právomoci ústavného súdu konať vo veci ústavnej sťažnosti si nevyhnutne vyžaduje, aby bol sťažovateľ priamo alebo sprostredkovane dotknutý na svojich základných právach a slobodách. K porušeniu práv alebo slobôd sťažovateľa pritom môže dôjsť na podklade právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iným zásahom spravidla v konaní, v ktorom bol sťažovateľ účastníkom (resp. stranou). Výnimku predstavuje situácia, ak sťažovateľ nebol účastníkom konania, ale ním mal byť (k tomu pozri napr. sp. zn. IV. ÚS 108/2010 vo veci domáhania sa sťažovateľa priznania postavenia účastníka správneho konania).

16. V súlade s § 35 ods. 1 Exekučného poriadku do vydania poverenia na vykonanie exekúcie je účastníkom konania oprávnený. Po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie sú účastníkmi konania oprávnený a povinný; iné osoby sú účastníkmi len tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon. Ak súd rozhoduje o trovách exekútora, účastníkom konania je aj exekútor.

17. Z citovanej definície účastníkov exekučného konania vyplýva, že poverený súdny exekútor je účastníkom konania iba (výlučne) vtedy, ak exekučný súd rozhoduje o trovách exekúcie (m. m. I. ÚS 16/2019).

18. Sťažovateľ v posudzovanej etape exekučného konania, v rámci ktorej sa rozhodovalo o sťažnosti sťažovateľa ako súdneho exekútora proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka,

ktorým bolo námietkam oprávneného proti upovedomeniu o zastavení starej exekúcie vyhovené a upovedomenie o zastavení starej exekúcie bolo zrušené, nie je účastníkom konania.

19. Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na skutočnosť, že v tejto etape exekučného konania, keď sa rozhoduje o zastavení exekúcie, sťažovateľ ako súdny exekútor nevystupoval ako účastník konania, nesvedčila mu aktívna procesná legitímácia na podanie sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka.

20. Okresný súd aj napriek tejto skutočnosti uznesením č. k. 6 Er 473/2003-26 z 23. septembra 2021 rozhodol o zamietnutí sťažnosti súdneho exekútora z dôvodu, že exekúcia mala byť zastavená podľa § 57 ods. 1 písm. f) Exekučného poriadku z titulu uplynutia prekluzívnej lehoty na vymáhanie pohľadávky.

21. Ústavný súd zastáva názor, že aj napriek tomu, že sa okresný súd nezaoberal skutočnosťou aktívnej procesnej legitímácie sťažovateľa ako súdneho exekútora na podanie sťažnosti v tejto etape exekučného konania, keď sa rozhoduje o zastavení starej exekúcie, uvedený nedostatok (ktorým súd navyše materiálne preskúmal námietky sťažovateľa) nespôsobuje ústavnú neudržateľnosť rozhodnutia okresného súdu o zamietnutí sťažnosti súdneho exekútora, pretože sťažovateľ by aj napriek tomu nemohol na základe ním podanej sťažnosti dosiahnuť zrušenie rozhodnutia vyššieho súdneho úradníka, ktorým došlo k zrušeniu upovedomenia o zastavení starej exekúcie.

22. Vzhľadom na už uvádzané skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti rozhodnutiu o zamietnutí sťažnosti súdneho exekútora podala osoba, ktorá nie je oprávnenou na jej podanie, a preto ju pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde.

23. Už len pre úplnosť ústavný súd poukazuje na to, že sťažovateľ namietal, že v obdobnej veci vedenej pod sp. zn. II. ÚS 509/2021 ústavný súd prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie. Ústavný súd konštatuje, že je zrejma skutočnosť, že v predmetnom konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 509/2021 nebolo dosiaľ vydané meritórne rozhodnutie, ktoré by prípadne podporovalo argumentáciu uvádzanú v ústavnej sťažnosti sťažovateľa ako súdneho exekútora, a prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie neznamená, že tejto musí byť aj vyhovené.

III.3. K rozhodnutiu o zastavení exekúcie a nepriznaní trov exekúcie:

III.3.1. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru výrokom o zastavení exekúcie:

24. Okresný súd prvým výrokom uznesenia č. k. 6 Er 473/2003-36 z 9. novembra 2021 exekúciu zastavil. Samotný sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uviedol, že proti výroku o zastavení exekúcie bolo prípustné odvolanie, ale súdny exekútor podľa jeho názoru nie je v tejto časti účastníkom konania. Z uvedeného dôvodu nebol oprávnený na podanie odvolania proti tomuto výroku.

25. Ústavný súd konštatuje, že v posudzovanej etape exekučného konania, ktorá sa skončila zastavením exekúcie (v tomto prípade z dôvodu preklúzie práva), sťažovateľ ako súdny exekútor nevystupoval ako účastník konania, a preto mu chýba aktívna sťažnostná argumentácia, ktorá je nevyhnutná k tomu, aby ústavný súd mohol pristúpiť k preskúmaniu ústavnosti zastavenia exekúcie.

26. Vzhľadom na už uvádzané skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti prvému výroku uznesenia okresného súdu č. k. 6 Er 473/2003-36 z 9. novembra 2021 o zastavení exekúcie podala osoba, ktorá nie je oprávnenou na jej podanie, a preto ju pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde.

III.3.2. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru výrokom o nepriznaní trov exekúcie:

27. Okresný súd druhým výrokom uznesenia č. k. 6 Er 473/2003-36 z 9. novembra 2021 sťažovateľovi nepriznal trovy exekúcie.

28. Sťažovateľ ako súdny exekútor namieta proti výroku o nepriznaní trov exekúcie, pričom požaduje kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie príslušných zákonných ustanovení s ústavou a dohovorom, keďže je toho názoru, že súdny exekútor má vždy nárok na úhradu trov exekúcie.

29. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

30. Ústavný súd pripomína, že vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov, resp. iných orgánov verejnej moci už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu alebo inú ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím orgánu verejnej moci sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov (resp. iných orgánov verejnej moci) sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07, I. ÚS 272/09).

31. Prípady, v ktorých nesprávna aplikácia jednoduchého práva všeobecným súdom má za následok porušenie základných práv a slobôd, sú tie, v ktorých táto nesprávna aplikácia jednoduchého práva je spätá s konkurenciou jednotlivých noriem tohto práva, prípadne s konkurenciou rôznych interpretačných alternatív, v ktorých sa odráža kolízia ústavných princípov, ako aj prípad svojoľnej aplikácie jednoduchého práva. Pojem svojoľne možno interpretovať ako prípady, keď všeobecný súd urobí záver v inom než zákonom ustanovenom a v právnom myslení konsenzuálne akceptovanom význame či bez bližších nerozpoznateľných kritérií (I. ÚS 533/2016). O svojoľli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné

uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05).

32. Uvedené východiská sú podľa názoru ústavného súdu plne aplikovateľné a aktuálne aj vo vzťahu k rozhodovaniu okresného súdu o nepriznaní trov súdnemu exekútorovi ako orgánu verejnej moci pri výkone jemu zverenej kompetencie v rámci súdnej moci.

33. Ústavný súd v prvom rade uvádza, že problematiku náhrady trov konania preskúmava zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o náhrade trov konania pristupuje len za celkom výnimočných okolností (m. m. IV. ÚS 248/08, IV. ÚS 182/09, IV. ÚS 481/2013), a to ak zistí, že rozhodnutím všeobecného súdu (resp. iného orgánu verejnej moci, pozn.) došlo k procesnému excesu, ktorý zakladá zjavný rozpor s princípmi spravodlivého súdneho konania.

34. Otázka náhrady trov konania dosahuje ústavnoprávnu dimenziu tiež vtedy, pokiaľ by bol v procese interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení všeobecne záväzného právneho predpisu zo strany všeobecného súdu obsiahnutý prvok svojvôle alebo extrémneho rozporu s princípom spravodlivosti (napr. v dôsledku prílišného formalizmu), či celkom nedostatočného odôvodnenia vydaného rozhodnutia (I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011, III. ÚS 47/2013, III. ÚS 457/2014, III. ÚS 609/2014), čo nie sú zjavne prípady sťažovateľa.

35. Berúc do úvahy hlavné postuláty, na ktorých je založené uznesenie okresného súdu č. k. 6 Er 473/2003-36 z 9. novembra 2021 vo výroku o nepriznaní trov exekúcie, ústavný súd konštatuje, že v ňom neidentifikoval prvok svojvôle, ktorý by bol spôsobilý viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa. Okresný súd v dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal na konkrétne zákonné ustanovenie (§ 243j Exekučného poriadku), ktoré umožňuje rozhodnúť o tom, že súdny exekútor nemá nárok na náhradu trov exekúcie. Z uvedeného dôvodu je preto tvrdenie sťažovateľa o tom, že súdny exekútor má vždy nárok na úhradu trov exekúcie, ničím nepodložené. Zároveň okresný súd v súlade s príslušným znením zákonného ustanovenia uviedol aj skutočnosti, ktoré subsumoval pod dôvody hodné osobitného zreteľa, na podklade ktorých prichádza do úvahy rozhodnutie o nepriznaní nároku na náhradu trov exekúcie.

36. Okresný súd zreteľne identifikoval demonštratívne uvedený dôvod hodný osobitného zreteľa na nepriznanie trov súdnemu exekútorovi priamo zákonnou právnou úpravou, a to porušením povinnosti súdneho exekútora postupovať v súlade so zákonom, keďže súdny exekútor nepredložil vec exekučnému súdu na zastavenie v súlade s § 57 ods. 4 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. marca 2017. V tejto súvislosti okresný súd uviedol: *«Súd predmetným uznesením zastavil exekúciu z dôvodu, že došlo k prekludovaniu vymáhaného nároku, a to ešte v roku 2004, pričom súdny exekútor napriek uvedenej skutočnosti viedol exekúciu naďalej dlhé roky a nepodal návrh na zastavenie exekúcie. Následne súdny exekútor postupoval v zmysle zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoUNEK“) [bod 18 odôvodnenia okresného súdu]... Keďže k dôvodu odôvodňujúcemu zastavenie exekúcie došlo vyššie uvedeného roku, pričom od vzniku uvedenej skutočnosti do doby podania návrhu na zastavenie exekúcie resp. nepodania návrhu súdneho exekútora prešiel značne dlhý čas (17 rokov), súd dospel k záveru, že sú splnené podmienky predpokladané § 243j Exekučného poriadku. Ide o dôvody hodné osobitného zreteľa, a to že exekútor nepostupoval v exekúcii v súlade so zákonom, keďže nekonal hospodárne a bez zbytočných prieťahov a zároveň nepodal návrh*

na zastavenie podľa § 57 ods. 4 Exekučného poriadku (v znení účinnom do 31.3.2017). Preto súd súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie v súlade s § 243j Exekučného poriadku nepriznal.»

37. V rámci svojej ustálenej rozhodovacej praxe ústavný súd už stabilne uplatňuje právny názor, v zmysle ktorého postup všeobecného súdu v súlade s platným a účinným zákonom (procesnými a hmotnoprávnymi predpismi) v zásade nemožno hodnotiť ako porušovanie základných ľudských práv (napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00, III. ÚS 591/2013).

38. Interpretácia a aplikácia príslušných zákonných ustanovení Exekučného poriadku okresným súdom nepredstavujú rozpor so znením, resp. so zmyslom vykladaného normatívneho textu, a preto ich možno označiť za ústavne konformné.

39. Napadnuté uznesenie okresného súdu vo výroku o nepriznaní trov exekúcie je ústavne udržateľné, pričom okresný súd v napadnutom uznesení jasným a primeraným spôsobom interpretuje aplikované právne normy.

40. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie výrokom o nepriznaní trov exekúcie uznesenia okresného súdu č. k. 6 Er 473/2003-36 z 9. novembra 2021 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

III.4. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozhodnutím o zamietnutí sťažnosti súdneho exekútora a rozhodnutím o zastavení exekúcie a nepriznaní trov exekúcie:

41. K namietanému porušeniu označených práv je potrebné uviesť, že sťažovateľ namieta ich porušenie v spojení s namietaným porušením svojho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces alebo v nadväznosti na toto porušenie. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nedošlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, je zjavné, že nemohlo dôjsť ani k porušeniu týchto sťažovateľom označených práv hmotného charakteru.

42. Na základe už uvedeného ústavný súd musel ústavnú sťažnosť sťažovateľa namietajúcu porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu uzneseniami č. k. 6 Er 473/2003-26 z 23. septembra 2021 a č. k. 6 Er 473/2003-36 z 9. novembra 2021 odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.5. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 473/2003:

43. Sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie svojej veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v štádiu, keď už k porušovaniu označeného základného práva nemohlo dochádzať, pretože ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená až po vydaní rozhodnutia okresného súdu o zastavení exekúcie a nepriznaní trov exekúcie.

44. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu sa ochrana základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom

len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie uvedené práva označeným orgánom verejnej moci ešte mohlo trvať.

45. Už uvedené znamená, že ústavný súd pri skúmaní porušenia označených práv zohľadňuje aj to, či u sťažovateľa objektívne ide o odstránenie stavu právnej neistoty v jeho veci, pretože len v takom prípade možno uvažovať o ich porušení (IV. ÚS 226/04, IV. ÚS 202/2010). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nedochádza k porušovaniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, a to bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02, IV. ÚS 103/07, III. ÚS 424/2018).

46. Ústavný súd vzhľadom na to, že prieskumy v konaní okresného súdu boli sťažovateľom namietané v čase, keď už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu jeho základného práva, ústavnú sťažnosť sťažovateľa namietajúcu porušenie základného práva na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieskumov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 473/2003 odmietol aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

47. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu